

Η θέση της ΕΑΕΚ για την απόφαση του ΣτΕ και την επαναφορά του 13ου και 14ου μισθού

Η ενημέρωση από το ΣτΕ, με την οποία ανακοινώνεται το σκεπτικό της απόφασής του για την επαναφορά του 13ου και 14ου μισθού στους δημοσίους υπαλλήλους, επισημοποιεί ουσιαστικά τις διαρροές για το περιεχόμενό της που είχαν γίνει μήνες πριν.

Η καθυστέρηση στην ανακοίνωση μιας από καιρό ειλημμένης απόφασης δημιουργεί εύλογα ερωτήματα. Τόσο για την «προδημοσίευση» του περιεχομένου της, όσο και για τον χρόνο της επίσημης δημοσιοποίησης του σκεπτικού της. Η επιλογή να δημοσιοποιηθεί μέσα στον Δεκαπενταύγουστο και μάλιστα λίγο πριν από τις ανακοινώσεις του πρωθυπουργού στη ΔΕΘ, δεν μπορεί παρά να προκαλεί προβληματισμό.

Η προσφυγή της ΑΔΕΔΥ στο ΣτΕ είχε εξ αρχής δύο βασικούς στόχους: πρώτον, να αναδείξει ακόμη περισσότερο τη δραματική οικονομική κατάσταση των εργαζομένων στο Δημόσιο και το δίκαιο των μισθολογικών μας αιτημάτων και δεύτερον, να συμβάλει στη δημιουργία κοινωνικών και πολιτικών συμμαχιών γύρω από τη διεκδίκηση της μισθολογικής μας αναβάθμισης.

Η καμπάνια που ακολούθησε την προσφυγή υπήρξε, ως προς αυτούς τους στόχους, ιδιαίτερα σημαντική. Σήμερα πλέον κανείς δεν μπορεί να ισχυριστεί, ότι δεν γνωρίζει την πραγματικότητα που βιώνουν οι δημόσιοι υπάλληλοι. Οι μισθοί παραμένουν καθηλωμένοι, ενώ το κόστος ζωής, ο πληθωρισμός και ιδιαίτερα η στεγαστική κρίση έχουν εκτοξεύσει το κόστος αξιοπρεπούς διαβίωσης.

Και όμως, το ΣτΕ απορρίπτει την επαναφορά του 13ου και 14ου μισθού, επικαλούμενο λόγους «δημοσίου συμφέροντος» και το δημοσιονομικό κόστος που θα δημιουργούσε η επαναφορά τους. Σύμφωνα με τα στοιχεία του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, το κόστος ανέρχεται περίπου στο 1,5 δισ. ευρώ ετησίως. Την ίδια στιγμή, η κυβέρνηση της ΝΔ πανηγυρίζει για την οικονομική ανάπτυξη και επιλέγει να προπληρώσει δάνεια ύψους 13 δισ. ευρώ.

Εύλογα λοιπόν τίθεται το ερώτημα: πώς ακριβώς πλήττεται το «δημόσιο συμφέρον» όταν ένα μέρος αυτών των πόρων κατευθύνεται στη βελτίωση του εισοδήματος 600.000 οικογενειών; Πώς δεν αποτελεί δημόσιο συμφέρον η εξασφάλιση ενός αξιοπρεπούς επιπέδου διαβίωσης, η στήριξη των νέων ανθρώπων και των οικογενειών τους, η αντιμετώπιση του δημογραφικού προβλήματος, η συγκράτηση της μετανάστευσης των νέων, η ενίσχυση της κοινωνικής ασφάλισης και η ενίσχυση της πραγματικής οικονομίας μέσω της αύξησης της κατανάλωσης;

Το ίδιο το Σύνταγμα, άλλωστε, κατοχυρώνει την προστασία της οικογένειας και την αξιοπρεπή διαβίωση. Η πραγματικότητα όμως που βιώνουν οι εργαζόμενοι απέχει δραματικά από αυτή την επιταγή. Και τα στοιχεία το επιβεβαιώνουν. Σύμφωνα με τα στοιχεία του ΟΟΣΑ, το πρώτο τρίμηνο του 2026 το πραγματικό εισόδημα των νοικοκυριών ανά κάτοικο στην Ελλάδα μειώθηκε κατά 3,6%, καταγράφοντας μία από τις χειρότερες επιδόσεις μεταξύ των χωρών που περιλαμβάνονται στην έρευνα.

Κανείς πλέον δεν μπορεί να υποστηρίξει ότι οι εργαζόμενοι στο Δημόσιο δεν έχουν ανάγκη την επαναφορά 13^{ου} και 14^{ου} μισθού. Κανείς δεν μπορεί να αγνοεί, ότι οι δημόσιοι υπάλληλοι έχουν υποστεί μια τεράστια απώλεια εισοδήματος τα προηγούμενα χρόνια και ότι σήμερα βρίσκονται αντιμέτωποι με μια νέα επίθεση στο βιοτικό τους επίπεδο.

Η απόφαση του ΣτΕ είναι, συνεπώς, μια αρνητική εξέλιξη. Η Ολομέλεια υιοθετεί σε μεγάλο βαθμό την επιχειρηματολογία της κυβέρνησης, αντιμετωπίζοντας τη μισθολογική καθήλωση των δημοσίων υπαλλήλων ως περίπου αναπόφευκτη δημοσιονομική επιλογή. Όμως η επιλογή αυτή είναι βαθιά πολιτική.

Αυτό δεν σημαίνει ότι η δικαστική διεκδίκηση ήταν εξ αρχής λανθασμένη ή ότι η σημερινή απόφαση, μας είναι αδιάφορη. Αντίθετα, γνωρίζαμε ότι οι μισθολογικές μας διεκδικήσεις αποτελούν πρωτίστως αντικείμενο συνδικαλιστικού και πολιτικού αγώνα, στον οποίο εντάξαμε και τη δικαστική διεκδίκηση. Ακόμη και μια θετική δικαστική απόφαση, όσο μεγάλη πολιτική πίεση κι αν ασκούσε, δεν θα υποχρέωνε από μόνη της την κυβέρνηση να εφαρμόσει μια διαφορετική μισθολογική πολιτική.

Και η πραγματικότητα είναι πλέον καθαρή: **η άρνηση επαναφοράς των Δώρων στους δημοσίου υπαλλήλους και η συνολική μισθολογική καθήλωση δεν αποτελούν μονόδρομο, που επιβάλλεται από κάποια δήθεν αντικειμενική δημοσιονομική ανάγκη ή από σκοτεινές δυνάμεις. Αποτελούν πολιτική επιλογή.**

Το ίδιο ισχύει και για το ζήτημα της ισότητας. Στην προσφυγή της ΑΔΕΔΥ τέθηκε και το ζήτημα της ίσης μεταχείρισης των εργαζομένων, καθώς 13^{ος} και 14^{ος} μισθός εξακολουθούν να καταβάλλονται στον ιδιωτικό τομέα. Τέθηκαν επίσης ζητήματα που απορρέουν από το ευρωπαϊκό δίκαιο και την αρχή της ισότητας στις συνθήκες και στις αμοιβές των εργαζομένων.

Δεν είναι δυνατόν το Ενωσιακό Δίκαιο να χρησιμοποιείται επιλεκτικά, όταν εξυπηρετεί συγκεκριμένες πολιτικές επιλογές, και να παραμερίζεται, όταν αφορά την προστασία των εργαζομένων και τη βελτίωση των όρων εργασίας και αμοιβής τους.

Η στάση αυτή δημιουργεί ακόμη ευρύτερα ερωτήματα για τον ρόλο της Δικαιοσύνης και για το κατά πόσο αυτή λειτουργεί ως πραγματικά ανεξάρτητος θεσμός, ιδιαίτερα όταν κρίνονται ζητήματα που έχουν άμεσες και σημαντικές πολιτικές και κοινωνικές συνέπειες.

Πόσο μάλλον όταν με αυτή την απόφαση η πλειοψηφία των μελών του ΣτΕ αποδίδει μόνιμο χαρακτήρα σε ένα μέτρο που ελήφθη εν μέσω δημοσιονομικής κρίσης. Η διατήρηση επί δεκατέσσερα χρόνια ενός μέτρου που θεσπίστηκε λόγω εκείνης της κρίσης, ενώ οι εξαιρετικές περιστάσεις έχουν πλέον παρέλθει και η χώρα έχει βγει από τα μνημόνια, δημιουργεί στη χώρα μας συνθήκες εξαίρεσης από το ευρωπαϊκό κεκτημένο, καθώς όλες σε

όλες τις χώρες που επιβλήθηκαν μνημόνια αυτά έχουν χρόνια τώρα ανατραπεί και η αγοραστική δύναμη των εργαζομένων στο δημόσιο έχει αποκατασταθεί.

Γι' αυτό και δεν πρέπει να υπάρχει καμία αυταπάτη. Η σημερινή απόφαση δεν κλείνει το ζήτημα. Αντίθετα, το μεταφέρει εκεί όπου πραγματικά κρίνεται: στο πεδίο του κοινωνικού, συνδικαλιστικού και πολιτικού αγώνα.

Για την Ενωτική Αγωνιστική Εκκίνηση τα πράγματα είναι ξεκάθαρα **η επαναφορά του 13ου και 14ου μισθού δεν θα χαριστεί** από καμία κυβέρνηση και δεν θα προκύψει ως αποτέλεσμα μόνο μιας δικαστικής απόφασης. Θα είναι αποτέλεσμα της πίεσης των εργαζομένων, της μαζικής διεκδίκησης και της αλλαγής των πολιτικών συσχετισμών.

Η μάχη για τον 13ο και 14ο μισθό συνεχίζεται. Για αξιοπρεπείς μισθούς, για αξιοπρεπή ζωή, για δημόσιες υπηρεσίες που θα μπορούν να κρατήσουν τους εργαζόμενους και ιδιαίτερα τη νέα γενιά, για μια κοινωνία που δεν θα θεωρεί «δημόσιο συμφέρον» τη φτωχοποίηση των εργαζομένων.

Και η διεκδίκηση αυτή συνδέεται αναπόφευκτα με την ανάγκη για πολιτική αλλαγή. Η αποκατάσταση των μισθών, η επαναφορά των Δώρων και η ενίσχυση του κοινωνικού κράτους προϋποθέτουν μια διαφορετική πολιτική και, πρώτα απ' όλα, την ήττα της κυβέρνησης της ΝΔ.

Η απόφαση του ΣτΕ ένας ακόμη σταθμός σε έναν αγώνα που συνεχίζεται και που θα κριθεί στην κοινωνία, στους χώρους δουλειάς και στους δρόμους.

Ο 13ος και ο 14ος μισθός δεν είναι πολυτέλεια. Είναι ανάγκη και δίκαιο αίτημα. Και θα επιστρέψουν μόνο μέσα από τον αγώνα των εργαζομένων και την αλλαγή των πολιτικών συσχετισμών.

Ως Ενωτική Αγωνιστική Εκκίνηση θεωρούμε ότι η ΑΔΕΔΥ πρέπει να συνεχίσει τον αγώνα, αξιοποιώντας τη δημοσιότητα που έχει επέλθει τις τελευταίες μέρες. Στο πλαίσιο αυτό, προτείνουμε ένα ολιστικό σχέδιο δράσης που θα εκμεταλλευτεί όλα τα διαθέσιμα μέσα, κινηματικά, επικοινωνιακά, κοινοβουλευτικά και νομικά:

1. **Πραγματοποίηση απογευματινών συλλαλητηρίων** σε όλη τη χώρα κάθε βδομάδα σε προκαθορισμένη ημέρα, με ευθύνη της ΑΔΕΔΥ για την Αθήνα και των Νομαρχιακών Τμημάτων για την Περιφέρεια.
2. **Περιοδείες του Γεν. Συμβουλίου σε πόλεις της Περιφέρειας**, κατά τις οποίες θα οργανώνονται επισκέψεις στους χώρους δουλειάς, εκδηλώσεις, συλλαλητήρια, συνεντεύξεις τύπου στα τοπικά ΜΜΕ και άλλες δράσεις.
3. **Πραγματοποίηση νέας επικοινωνιακής καμπάνιας σε ΜΜΕ και social media**, όπου θα παρουσιάζονται τα επίσημα στοιχεία διαβίωσης των δημοσίων υπαλλήλων στην Ελλάδα (μισθοί, αγοραστική δύναμη, ωράρια, στεγαστική και ενεργειακή κρίση κλπ) συγκριτικά με Ευρώπη και χώρες ΟΟΣΑ.
4. **Συναντήσεις της ΕΕ με πολιτικά κόμματα** για να υπάρξει εκ νέου πίεση για δεσμεύσεις ενόψει εκλογών.
5. **Άμεση προσφυγή στα Ευρωπαϊκά Δικαστήρια** μετά την αρνητική στάση του ΣτΕ.

6. Με την ολοκλήρωση του παραπάνω προγράμματος να προκηρυχθεί απεργία η μορφή και η διάρκεια της οποίας θα αποφασιστεί με βάση και τα αποτελέσματα των δράσεων αυτών.

Δίνουμε ένα πρώτο αγωνιστικό ραντεβού:

Σάββατο 5 Σεπτεμβρίου 2026

Ώρα 18:00 – Άγαλμα Βενιζέλου, Θεσσαλονίκη